TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 21243
Tarih : 12/11/2026

53408

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir URALOĞLU** tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Ç. OTLU

Çiçek OTLU

İstanbul Milletvekili

Çanakkale'nin Bozcaada ilçesinde bulunan balıkçı barınağı ve liman alanında, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı IV. Bölge Müdürlüğü tarafından yürütülen mendirek uzatılması, yeni tali mendirek ve rıhtım yapımı ile kıyı düzenleme çalışmalarını içeren proje, adanın doğal, tarihi ve kültürel dokusu üzerindeki olası etkileri bakımından kamuoyunda kaygılara neden olmaktadır.

2018 yılında "Bozcaada Balıkçı Barınağı İskelesi ve Rıhtımın Geliştirilmesi Projesi" adıyla Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecine dahil edilmiş ve 18 Aralık 2018 tarihinde "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilmiştir. 2018 tarihli Proje Tanıtım Dosyası'ndan projenin temel amacı, mevcut balıkçı barınağının ve kıyı yapılarının günümüz teknik standartlarına uygun hale getirilmesi, mevcut mendireklerin uzatılması ve barınağın modernize edilmesi olarak tanımlanmıştır. Dosyada mevcut 248,80 metre uzunluğundaki ana mendireğe 195 metre ilave edilmesi, güney kesimine 165 metre uzunluğunda tali mendirek yapılması ve rıhtım ile kıyı düzenleme çalışmalarının gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Projenin yapım tekniğine ilişkin açıklamalarda ise ana mendirek uzatması ve tali mendirek inşasının deniz içi taş dolgu yöntemiyle gerçekleştirileceği, dolgu işlemlerinin ardından betonlama ve üstyapı çalışmalarının yapılacağı belirtilmiştir. Deniz derinliğinin ve taban eğiminin dolguya elverişli olması ile maliyet avantajı bu yöntemin tercih edilme gerekçeleri olarak açıklanmıştır. Kazıklı sistem ve fore kazık gibi alternatif yapım tekniklerinin uygulanmayacağı da Proje Tanıtım Dosyası'nda açıkça ifade edilmiştir.

2018 tarihli proje tanımında Bozcaada Kalesi önünde deniz içi dolgu yapılmayacağı belirtilmiş olsa da mendireklerin uzatılması ve yeni kıyı yapılarının inşasının deniz hareketleri, kıyı morfolojisi, deniz ekosistemi, ada silüeti ve tarihi peyzaj üzerindeki olası etkilerinin ayrıca değerlendirilmesi gerekmektedir. Öte yandan, kamuoyuna yansıyan bilgilere göre 2025 yılında "Bozcaada Limanı Yat Yanaşma Rıhtımı" adıyla yeni bir ihale gerçekleştirilmiştir. 2018 yılında

"ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projenin balıkçı barınağının geliştirilmesi ve modernizasyonu amacıyla tanımlanmış olmasına karşılık, yeni ihale sürecinde yat yanaşma rıhtımı işlevinin öne çıkması, iki projenin kullanım amacı, teknik kapsamı, kapasitesi ve çevresel etkileri bakımından aynı olup olmadığı sorusunu gündeme getirmektedir.

Kamuoyuna yansıyan ihale bilgilerine göre yeni iş kapsamında 291 metre ana dalgakıran onarımı, 152 metre ana dalgakıran uzatılması, 165 metre tali dalgakıran, 135 metre rıhtım onarımı ve çelik fener kulesi imalatı öngörülmektedir. Bozcaada Belediyesi tarafından yapılan açıklamada, belediyenin proje kapsamında 2018 yılında yalnızca ÇED süreci için görüş talep edildiği, 24.10.2018 tarihli görüşte de Bozcaada Kalesi önünün kapanmaması koşuluyla projeye ilişkin hazırlıkta sakınca görülmediği, sonraki planlama ve ihale süreçleri hakkında belediyeye herhangi bir resmi bilgilendirme yapılmadığı belirtilmiştir. 553 milyon 850 bin TL bedelle ihale edilen liman projesi, çevresel etkileri, uygulama süreci ve kültürel mirasın korunmasına ilişkin belirsizlikleri barındırmaktadır. Bozcaada Bizim Hareketi tarafından, Bakanlıkça uygulama projelerinin henüz onaylanmadığı ve metraj bilgilerinin oluşturulmadığı yönündeki CİMER başvurularına 3 Kasım 2026 tarihinde verilen yanıta rağmen proje kapsamında hazırlık ve çalışma girişimlerinin bulunduğu ileri sürülmüştür. Ayrıca, ihale dosyasında yüklenici olarak yalnızca Nil Yapı İnşaat yer almasına karşın başka bir müteahhit firmanın belediyeye çalışma planı sunduğu, tonlarca beton blok ve kayanın ağır tonajlı araçlarla GESTAŞ iskelesinden Kale önündeki rekreasyon alanına taşınmasının planlandığı iddia edilmiştir.

Bu bağlamda;

1- 2018 yılında "Bozcaada Balıkçı Barınağı İskelesi ve Rıhtımın Geliştirilmesi Projesi" için verilen "ÇED Gerekli Değildir" kararına esas alınan Proje Tanıtım Dosyası ile 2025 yılında ihale edilen "Bozcaada Limanı Yat Yanaşma Rıhtımı" işinin teknik kapsamı, koordinatları, imalat kalemleri, dolgu alanları ve kullanım amaçları aynı mıdır? İki proje arasında farklılıklar bulunmakta mıdır?

2- 2025 yılında ihale edilen projenin 2018 tarihli "ÇED Gerekli Değildir" kararına dayandırılıp dayandırılmadığı açıklanacak mıdır? Aradan geçen süre, proje adındaki ve kullanım amacındaki değişiklikler ile teknik kapsam farklılıkları dikkate alınarak yeni bir ÇED sürecinin gerekli olup olmadığına ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?

3- 2018 tarihli Proje Tanıtım Dosyasında balıkçı barınağının geliştirilmesi ve modernizasyonu temel amaç olarak belirlenmişken, 2025 yılında ihale edilen işin "yat yanaşma rıhtımı" olarak adlandırılmasının gerekçesi nedir?

4- 2018 tarihli Proje Tanıtım Dosyası'nda mevcut 248,80 metre uzunluğundaki ana mendireğin 195 metre uzatılması öngörülürken, 2025 tarihli ihale kapsamında 152 metre ana dalgakıran uzatılmasının gerekçesi nedir?

5- Proje kapsamında gerçekleştirilecek deniz içi dolgu çalışmalarının toplam alanı kaç metrekaredir? Kullanılacak dolgu malzemesinin toplam miktarı kaç tondur? Dolgu malzemesinin temin edileceği ocaklar nerelerdir?

6- Dolgu yönteminin deniz ekosistemi, su kalitesi, deniz tabanı ve kıyı dinamikleri üzerindeki etkileri hangi bilimsel çalışmalarla değerlendirilmiştir?

7- Ana mendireğin uzatılması ve yeni tali mendireğin inşa edilmesi sonucunda Bozcaada kıyılarındaki akıntı rejimi, dalga hareketleri, sediment taşınımı, kıyı erozyonu ve deniz tabanı morfolojisinde meydana gelebilecek değişiklikler incelenmiş midir?

8- Proje sahasının yakın çevresinde bulunan Bozcaada Kalesi, tarihi liman bölgesi, arkeolojik sit alanları ve kentsel sit alanının projeden etkilenme olasılığına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu ve ilgili koruma birimlerinden görüş alınmış mıdır?

9- Mendireklerin uzatılması ve yeni rıhtım yapımının kalenin denizden görünümü, tarihi liman peyzajı ve ada silüeti üzerindeki görsel etkileri değerlendirilmiş midir?

10- Projenin tamamlanmasıyla balıkçı barınağının kapasitesinde ve limana yanaşabilecek tekne sayısında nasıl bir değişiklik öngörülmektedir? Yat ve turizm amaçlı teknelerin kullanımına yönelik yeni bir kapasite artışı planlanmakta mıdır?

11- Projenin uygulanması ve sonrasında balıkçıların mevcut barınma, yanaşma, çekek yeri ve balık satış faaliyetleri nasıl sürdürülecektir? Balıkçı barınağının kullanım amacında meydana gelebilecek değişikliklerin küçük ölçekli ve geleneksel balıkçılık faaliyetleri üzerindeki etkilerine ilişkin bir değerlendirme yapılmış mıdır?

12- Proje kapsamında ilgili kurumların verdiği izinler, onaylar ve görüşler nelerdir? Projenin 3621 sayılı Kıyı Kanunu, 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili çevre mevzuatına uygunluğu hangi kurumlar tarafından incelenmiştir?

13- İhale dosyasında yüklenici olarak yalnızca Nil Yapı İnşaat yer almasına karşın başka bir müteahhit firmanın belediyeye çalışma planı sunduğu, tonlarca beton blok ve kayanın ağır tonajlı araçlarla GESTAŞ iskelesinden Kale önündeki rekreasyon alanına taşınmasının planlandığı iddiaları doğru mudur? Doğru ise gerekçesi nedir?

14- Ada sakinleri ve sivil toplum temsilcileri, projenin bilimsel ve çevresel açıdan yeniden değerlendirilmesini, alternatiflerin araştırılmasını, teknik belgelerin kamuoyuyla paylaşılmasını ve hukuki süreç sonuçlanmadan geri dönüşü olmayan müdahalelerde bulunulmamasını talep etmektedir. Bu talepler dikkate alınacak mıdır?